

MYYTINMURTAJA twitterissä

*Kieli on ihmisen
vahvin lihas.
Vai onko?*

VIIME KEVÄÄNÄ PÄÄTIN haastaa itse itseni ja ryhtyä myytinmurtajaksi. Jotta projekti olisi oikeasti haasteellinen, päätin että myytti ja sen kumoaminen pitää sopia yhteen twiittiin, eli 140 merkkiin. Mukaan piti vielä mahtua etuliite ”päivän myytti” sekä hastag #myytit.

Urakka alkoi 12.5. ja jatkui sata päivää. Homma onnistui hyvin, joskin se oli paljon työläämpää kuin osasin odottaa. Alku sujui helposti, mutta päivien kuluessa myyttien purkaminen kävi vaikeammaksi ja vaikeammaksi. Ei siksi, ettei maailma olisi pullollaan väärinkäsityksiä ja uskomuksia vaan siksi, että 140 merkin rajoituksella moni uskomus ja myytti oli vain mahdotonta purkaa.

Kiitän Skepsiksen varapuheenjohtaja Otto J. Mäkelää, joka ansiokkaasti käänsi kaikki myytit englanniksi ja julkaisi ne omalla Twitter-janallaan.

JEESSUS TULEE, OLETKO VALMIS?

SEURAAVASSA ENITEN KESKUSTELUA ja väittelyä herättäneet myytit.

Parasta antia koko projektissa oli se, miten lujassa tiettyt uskomukset ihmisissä ovat ja miten vastahakoisesti monet suhtautuivat esitettyihin lähteisiin ja todisteisiin.

”Hiki haisee yököttävälle.”

Todellisuudessa hiki itsessään ei haise, vaan haju syntyy iholla olevista bakteereista.

”Luomu maistuu paremmalta.”

Luomun eduista voidaan aina väitellä, mutta makueroa ei ole kaksoissokkokeissa todettu.

”Hitler vihasi juutalaisia pienestä pitäen.”

Hitlerin juutalaisviha alkoi vasta I maailmansodan jälkeen.

”Sähköallergia on lisääntynyt voimakkaasti.”

Todellisuudessa sellaista sairautta kuin sähköallergia ei ole olemassakaan.

”Peseytymättömyys aiheuttaa aknea.”

Todellisuudessa liika peseytyminen altistaa aknelle jopa enemmän.

”Minulla on kotona banaanipuu.”

Valehtelet, sillä banaanit eivät kasva puussa. Oikea termi on banaanikasvi.

"Napoleon oli lyhyt mies."

Todellisuudessa Napoleon oli omana aikanaan hieman keskimittaista ranskalaismiestä pidempi.

"Bermudan kolmio."

Bermudaan oikeasti 1945 kadonneet viisi pommittajaa löytyivät 1991. Loput tarinat ovat vain tarinoita.

"Kiinan muuri on ainoa ihmisen luomus, joka näkyy avaruuteen."

Astronautit kiistävät väitteen yksiselitteisesti.

"Einstein reputti matematiikan koulussa."

Lyhyesti: ei reputtanut. Ei tiedetä, mistä moinen uskomus on alkanut.

"Unissakävelijää ei saa herättää."

Ainoa, mitä yllättävästä herätyksestä voi seurata, on hämmennys ja säikähtäminen.

"Koraani lupaa 72 neitsyttä marttyyreille."

Koraani lupaa kyllä neitsyitä, mutta kaikille, eikä lukua 72 mainita missään.

"Punainen väri ärsyttää härkiä."

Härät ovat värisokeita ja ärsyntyvät matadorin viitan liikkeestä, eivät sen väristä.

"Kieli on ihmisen vahvin lihas."

Ei ole, vaan voimalla mitattuna pakaralihas ja suhteutettuna ulompi puremalihaks.

"George Washington käytti puisia tekohampaista."

Hänellä oli kyllä tekohampaat, mutta ne eivät olleet puiset.

"Lepakot ovat sokeita."

Lepakot suunnistavat kaikuluotauksella, mutta eivät käytä sitä näön sijasta vaan sen rinnalla.

"James Watt keksi höyrykoneen."

Kone oli keksitty jo liki 100 v. ennen, mutta Watt teki siitä kuuluisan ja kaupallisen.

"Jeesus syntyi 25.12."

Tästä ei ole olemassa ainuttakaan todistetta, joka kestäisi minkäänlaista kriittistä tarkastelua.

"Sokeri saa lapset sekaisin."

Sokerihumala on tutkimusmielessä pelkkä myytti, joka elää vanhempien korvien välissä.

"Alkoholi tuhoaa aivosoluja."

Alkoholi vaikuttaa negatiivisesti aivojen toimintaan, mutta ei tuhoa sieltä mitään.

"Taisteluni-kirjat on kirjoitettu Hitlerin sanelusta."

Hitler kirjoitti kirjat pääosin itse Landsbergin vankilassa.

"Suurin osa ruumiin lämmöstä haihtuu pään kautta."

Todellisuudessa pään kautta haihtuu vain 10 % lämmöstä.

"Treenillä voi polttaa päivän kalorit."

Kovalla treenillä poltat 30% päivän kaloreista. Loput kuluvat elimistön perustoimiin.

"Mahan muodosta voi päätellä onko tulossa tyttö vai poika."

Tämä typerä uskomus elää edelleen äitien keskustelupalstoilla.

"Jeesus tulee, oletko valmis."

Kampanja on kestänyt jo niin kauan, että epäilen vahvasti, että kaveri ei ole tulossa.

"Vanhemmat ihmiset tarvitsevat vähemmän unta."

Vanhuus tuo usein uniongelmiä, mutta se ei vähennä unen tarvetta.

"Kofeiini auttaa selviämään humalasta."

Tämä uskomus elää korvien välissä. Darrassa nautittu kahvi ei tee sinua ajokuntoiseksi.

"Looginen vasen ja tunteellinen oikea aivopuolisko."

Aivot toimivat kokonaisuutena, eikä puolikkaina valikoiden tehtäviä.

"Aku Ankka kiellettiin Suomessa, koska Akulla ei ole housuja."

Tarina on ankka vaikka Akulla politisoitiinkin 70-luvulla.

"Kameli kerää kyttyröihinsä vettä."

Yleinen harhakäsitys. Kyttyrään kerääntyy vararavintoa eli rasvaa, ei suinkaan vettä.

"Migreeniin kuuluu voimakas päänsärky."

Yleensä kyllä, mutta migreenikohtaus voi tulla myös ilman päänsärkyä.

"Anaboliset steroidit pienentävät penistä."

Ei minulla ainakaan... Ei kun siis, eivät pienennä minikään lähteen mukaan.

PETE POSKIPARTA

www.twitter.com/poskiparta
Kirjoittaja on palkittu taikuri, mentalisti ja skeptinen luennoitsija

